

**Jaunpils vidusskolas līdzdalība COMENIUS partnerībā mūžizglītības
programmas ietvaros projektā
“Veselīgs skolēns – veselīga Eiropa”**

(2009. - 2011.)

Jaunpils vidusskolas skolotājiem un skolēniem no 2009. gada līdz 2011. gadam bija dota iespēja iesaistīties starptautiskā sadarbības projektā programmas *COMENIUS* ietvaros “Gesunde Schüler - gesunde Europa” (Veselīgs skolēns – veselīga Eiropa). Saņēmām finansējumu 21000 Eur projekta realizācijai.

Kopumā projektā iesaistījās 6 valstu skolas :

- o Adama Mickeviča ģimnācija – Polija, Drawsko Pomorskie (Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Drawsku Pomorskim);
- o Kražantes pamatskola – Lietuva, Kelme (Hauptschule „Kražantė“);
- o Veitensfeldes pamatskola – Austrija, Veitensfelde (Hauptschule Weitensfeld);
- o Kirnes reālskola – Vācija, Kirn (Realschule Kirn);
- o Skola Ungārijā, Budapeštā (Terézvárosi Két Tannyelvű Általános Iskola és Pedagógiai Szolgálató Központ);
- o Jaunpils vidusskola, Latvija

Katrā no valstīm tika īstenota kāda no projekta apakštēmām: Lietuvā – sports un veselīgs dzīvesveids, Ungārijā – aktīvs un veselīgs dzīvesveids caur tautas deju un dziesmu, Latvijā – veselīga vide, Polijā – veselīgs uzturs, Austrijā – drošs internets, Vācijā – veselīgs dzīvesveids mūža garumā, veselības piramīdas izveidošana un projekta noslēgums.

Pirmais projekta brauciens tika īstenots 2009.gadā, laikā no 7.10. līdz 12.10. Braucienā skolu pārstāvēja 2 skolēni un 3 skolotāji. Vienmēr pirms katra brauciena skolās notiek aktīva gatavošanās un projektā paredzēto uzdevumu īstenošana. Kā mājas darbu skolēni veda par Latviju un Jaunpili sagatavotu prezentāciju un prezentāciju par Latvijas un Jaunpils sporta sasniegumiem, kā arī cītīgi gatavojās sporta sacensībām.

Skolotājus un skolēnus Lietuvā sagaidīja interesantas diskusijas par sporta nozīmi dzīvē, aktīvas sporta sacensības, izglītojošas ekskursijas uz Viļņu, Klaipēdu un Palangu. Lietuvā notika pirmā skolu pārstāvju tikšanās, iepazīšanās un svinīga projekta atklāšana ar koncertu un fantastiski garšīgu COMENIUS torti.

Sporta skolotājs Artūrs Zaremba pēc viesošanās Kelmē sacīja: „Kā sporta skolotājs esmu organizējis daudzus sporta pasākumus, bet no lietuviešiem ir ko mācīties. Olimpiāde augstākajā līmenī, pēc labākajiem paraugiem. Meitenes tautas tērpos,

valstu karogi, Eiropas Savienības himna, sacensības sešās disciplīnās un esam gandarīti, ka mūsu komanda ieguva pirmo vietu.”

Attēlā sporta skolotāji un sportisti pie Kražantes pamatskolas Lietuvā, Kelmē

Jaunpils delegācija iesoļo zālē pirms starptautiskajām sporta sacensībām

Atbraucot mājās, jau domājām par nākamo projekta tēmu – tautas dziesma un deja kā aktīva un veselīga dzīvesveida sastāvdaļa. Dalībnieki gatavoja priekšnesumu – latviešu tautas

dziesmu un deju, strādāja pie prezentācijas sagatavošanas par Latvijas dziesmu un deju tradīcijām.

No 2010.gada 2. līdz 9. martam 4 Jaunpils vidusskolas skolēni un 4 skolotāji viesojās Ungārijas galvaspilsētas Budapeštas skolā *Terézvárosi Két Tannyelvu Általános Iskola és Pedagógiai Szolgáltató Központ*, kur tika realizēta starptautiskā projekta „Veselīgs skolēns- veselīga Eiropa” otrā kārtā.

Ceļš līdz Budapeštai ir tāls, un mums bija iespēja, braucot ar mikroautobusu, apskatīt Lietuvu, Poliju, būt Polijas vienā no skaistākajām un senākajām pilsētām- Krakovā, kur palikām pa nakti, pagāršot poļu tradicionālo kuņģa zupu *flaki*, izbraukt pa Slovākijas kalniem, pasēdēt slovāku krodziņā un pamieloties ar kazas sieru. Otrās dienas vakarā nonācām Budapeštā, kur mūs jau gaidīja tikšanās ar kolēģiem no Vācijas, Austrijas, Ungārijas, Polijas un Lietuvas, kā arī ar ģimenēm, kuras uzņēma projekta dienās skolēnus no šīm valstīm. Vakaru pavadījām, klausoties Ungārijas madžāru tautas mūziku.

Pirmajā projekta dienā tika atrādīti mājās sagatavotie uzdevumi – prezentācija par tautas deju un dziesmu katrā no projektā iesaistītajām valstīm. Bijām lepni, kad prezentējām savu valsti un skolu kā aktīvu tautas deju un dziesmu popularizētāju un glabātāju. Visi kopā dziedājām latviešu tautas dziesmas un skolas tautas deju kolektīva dejotāji rādīja ko māc- latviešu tautas dejas.

Attēlā visu projekta dalībvalstu skolotāji pie COMENIUS aktivitāšu stenda skolā

Attēlā Jaunpils dejotāji prezentācijas pasākumā

Ar plašu programmu uzstājās ungāru deju kolektīvs un mūzikas ansamblis, aizraujot visus klātesošos ar ugunīgiem deju ritmiem un izpelnoties ovācijas. Pēc tam uzstājās visu valstu delegācijas ar saviem priekšnesumiem. Mūsu dejotāji dejoja gan latviešu tautas deju, gan divas mūsdienu dejas, izpelnoties lielu atsaucību no skatītāju puses. Vēlāk kolēģes no Vācijas jautāja, vai mūsu bērni apgūstot arī baleta pamatus.

Attēlā Jaunpils skolēni, sertifikātus saņemot.

Vēl projekta ietvaros bija iespēja apskatīt skaisto Budapeštu, uzkāpt *Gellerta* kalnā, no kura paveras Budapeštas panorāma, tikties ar pilsētas iecirkņa mēru, uzdot jautājumus un saņemt atbildes par Budapeštas vēsturi un attīstību nākotnē. Ciemojāties bērnu dārzā, kur mazie dejotāji un dziedātāji bija sagatavojuši programmu divās valodās- ungāru un vācu. Bet vislielākais pārsteigums un fantastisks emocionāls pārdzīvojums bija skolotājiem piedāvātā iespēja Budapeštas operā noskatīties baletu „Anna Kareņina” un

operetes teātrī slaveno „Bajadēru”. Braucām arī pilsētas apskates ekskursijā ar autobusu, apskatot Budapeštas vēsturiskās vietas, bet milzīgs pārsteigums bija tas, ka pēkšņi autobuss iebrauca Donavā, un ekskursija turpinājās jau braucot pa upi un apskatot abus Donavas krastus. Izrādās, ka braucām ar vienīgo Eiropā autobusu, kas pārvietojas gan pa sauszemi, gan ūdeni. Arī ģimenes, kurās viesojās skolēni no projekta dalībvalstīm, bija sagatavojušas plašu ekskursiju un izklaides programmu saviem ciemiņiem divu dienu garumā.

Iespaidiem bagāti un ieguvuši jaunus draugus atgriezāmies mājās un jau domājām par to, kā 16 skolēnus un 16 skolotājus no projekta dalībvalstīm – Lietuvas, Polijas, Ungārijas, Vācijas un Austrijas 2010.gada maija sākumā (5.-10.maijs) uzņemsim pie mums Jaunpilī, projekta trešajā kārtā, kur galvenais jautājums – vide un veselība. Sagatavošanās darbi prasīja daudz laika, visa skolas kolektīva iesaistīšanu plānoto aktivitāšu organizēšanā, sadarbību at pašvaldības iestādēm un Jaunpils uzņēmējiem. Ieplānojām gan sportiskas aktivitātes Kartavkalnos, gan ekskursiju pilī, delegāciju pieņemšanu pie novada domes priekšsēdētājas, pašdarbības kolektīvu koncertu un citas aktivitātes.

Attēlā informācijas stendi par Comenius projekta aktivitātēm un dalībvalstīm.

„Piekto maiju gaidījām ar nepacietību”, raksta 10. klases skolniece, projekta dalībniece Ieva Štolcere, „jo mūsu ģimenēs bija jāuzņem viesu skolēni. Man bija vienkāršāk, jo es jau zināju, ka pie manis paliek meitenes, ar kurām es iepazinos Ungārijā, un es ļoti gaidīju šo tikšanos Latvijā, manās mājās.”

Visi projektā iesaistītie skolēni dzīvoja ģimenēs, lai skolēni savā starpā ātrāk iepazītos, mācītos pārvarēt valodas barjeru, lai viesskolēni iepazītos ar ģimenes dzīvi citā valstī un justos ciemos kā mājās.

6.maijā visi projektā iesaistītie skolēni un skolotāji piedalījās sporta pasākumā Kartavkalnos. Tā bija veiklības, atjautības, zināšanu un sadarbības prasmju pārbaude dabā. Skolēnu un skolotāju komandām bija jāceļ telts, jāiekurina uguns, jāsniedz pirmā palīdzība cietušajiem, jārisina atjautības uzdevumi un no dabas materiāliem jāveido glezna. Laura Jauce, projekta dalībniece, stāsta: ”Manā komandā bija trīs skolotājas no Austrijas, Lietuvas un Polijas. Visatraktīvākā bija skolotāja no Polijas, kas runāja tikai poliski, bet mēs visu sapratām. Viņa mūs uzmundrināja un visiem palīdzēja veikt dotos uzdevumus. Ne velti – 2. vieta sacensībās!”

Vislielāko sajūsmu un gaviles izpelnījās fantastiski garšīgā soļanka, ko uz uguns kura pagatavoja skolas ēdnīcas darbinieki, kā arī lielajā pannā ceptās desiņas un kartupeļi, par ko viņiem liels paldies. Pēc lielā un gaviļu pilnā skrējiena pa mežu, pie uguns kura, baudot pusdienas, iestājās klusums. Vēlāk projekta dalībnieki iepazinās ar viduslaiku sportiskajām aktivitātēm „Niedru lījās”, tad atgriezās skolā, kur mācījās gatavot papīra puķes un veidot kompozīcijas „Pavasaris manā valstī”.

7. maijs- otrā projekta diena. Oficiāla projekta trešās kārtas atklāšana skolas zālē. Pasākumā piedalījās un skolotājus un skolēnus uzrunāja Labklājības ministrs, Jaunpils vidusskolas absolvents Uldis Augulis, apsveicot visus klātesošos ar entuziasmu, uzņēmību un uzdrošināšanos, kas nepieciešama, lai darbotos starptautiskos sadarbības projektos, pārstāvēt savu valsti. Tālāk sekoja katras valsts delegācijas prezentācija par veselīgu vidi. Dienas otrajā pusē skolas viesus uz pieņemšanu aicināja Jaunpils novada domes priekšsēdētāja Ligita Gintere, kas prezentēja Jaunpils novadu un atbildēja uz neskaitāmiem viesu jautājumiem par dzīvi Latvijā un Jaunpilī. Turpinājumā- teatralizētā ekskursija pa Jaunpils pili, kur visi viesi tika pārgērbti viduslaiku tērpos un paši bija Jaunpils pils vēsturisko notikumu dalībnieki. Tad – viduslaiku mielasts pilī, kas vienmēr viesus pārsteidz ar garšīgajiem ēdieniem, kurus jābauda bez galda piederumu palīdzības, kā viduslaikos – ar rokām.

8. maijs – ekskursiju diena. Kopā ar ārzemju viesiem devāmies ceļā jau agri no rīta. Vispirms parādījām skaisto Tukuma vēsturisko centru, tad priecājāmies par dabas ainavām ceļā uz Kuldīgu, apskatījām Kandavas pilsētas vēsturiskos pieminekļus, Sabilē priecājāmies par privāto leļļu kolekciju, Sabiles vīna kalnu un Zviedru cepuri. Kuldīga mūs sagaidīja ar skaistu, siltu un saulainu laiku, tāpēc pastaiga pa Kuldīgu un Ventas Rumbas apskate sagādāja īpašu prieku.

Vakarā – Jaunpils vidusskolas un pils pašdarbības kolektīvu koncerts pilī. Lieli un mazi dziedātāji un dejotāji sveica šinī dienā ar skaistu koncertu ne tikai COMENIUS projekta dalībniekus, bet arī visas māmiņas māmiņu dienā. „Vai jums visa Jaunpils dzied un dejo?”, pēc koncerta atskanēja jautājums no ārzemju kolēģiem. Un mēs ar lepnumu varējām atbildēt – jā, jo koncerts tiešām bija ļoti krāšņs un interesants.

Pēc koncerta pasākums, uz kuru bija aicināti visi projektā iesaistītie skolēni, skolēnu vecāki un skolotāji, turpinājās skolā, kur viesi varēja nepiespiestā atmosfērā iemācīties latviešu tautas deju soļus, baudīt garšīgas vakariņas un dalīties iespaidos savā starpā.

9. maijs – pēdējā oficiālā projekta diena, kad visi projektā iesaistītie skolēni un skolotāji par labi padarītu darbu svinīgā atmosfērā saņēma Jaunpils vidusskolas sertifikātus. Pēc sertifikātu saņemšanas – atvadu mirklis, milzum daudz pateicības vārdu no ārzemju kolēģiem mūsu bērniem, vecākiem un skolotājiem par lieliski pavadīto laiku Latvijā. Pēc tam gan ciemiņi, gan Jaunpils vidusskolas skolēni devās braucienā uz Rīgu, kur tika organizēta ekskursiju pa Vecrīgu, vēlāk visi ieturēja pusdienas „Lido” un dienas noslēgumā relaksējās Līvu akvaparkā.

Piecas neaizmirstamas dienas, kas saviļņoja Jaunpils vidusskolu un Jaunpili. Sajūta, ka padarīts liels darbs un gandarījuma sajūta milzīga. Un apziņa, ka tikai kopā ir lielas lietas padarāmas. Viens cilvēks neko nevar izdarīt, tikai komanda- visi kopā: vecāki, skolotāji, skolēni, Jaunpils sabiedrība. Un cik patīkama sajūta, ka ciemiņi aizbrauc mājās atpūtušies, gandarīti un optimisma pilni. Šķiršanās brīdis ir sāpīgs, bet priecājamies par to, ka tūlīt, jau rudenī, tiksimies atkal nākošajā projekta kārtā Polijā.

Attēlā projekta atklāšana skolas pagalmā

Attēlā atklāšanas pasākums skolas zālē, kurā piedalījās Labklājības ministrs U.Augulis

Mājās bija jāsagatavo prezentācija par latviešu nacionālo virtuvi, kā arī jāiemācās pagatavot kāds nacionālais ēdiens. Uz vietas Polijas skolā gatavojām pelēkos zirņus ar gaļu. Tika veidota kopēja pavārgrāmata, kur katra delegācija iesniedza kāda īpaša ēdiena recepti. No mūsu puses tā bija sklandu raušu recepte.

Septembra beigās projekta ceturrtā aktivitāte sadarbības skolā Polijā. Uz Poliju devās 4 skolnieces un 4 skolotāji.

Turpinot darbību starptautiskajā Comenius skolu projektā „Veselīgs skolēns – veselīga Eiropa” Jaunpils vidusskolas skolēni un skolotāji viesojās Drawskas Pomorskas vidusskolā Polijā. Mērķis – iepazīstināt dalībiskolas ar dažādu Eiropas tautu nacionālo virtuvi. Jau laicīgi tika sagatavota latviešu nacionālās virtuves prezentācija, atrastas nacionālo ēdienu receptes un apgūtas iemaņas tos sagatavot. „Piedalīšanās šādos projektos, kad tu redzi citu valsti, iepazīsties ar tās cilvēkiem un kultūras tradīcijām, praktiski lieto svešvalodas, ir ne ar ko neatsverama pozitīva pieredze un dzīveskola, kas iemāca tevi uzvesties, komunicēt, publiski uzstāties, prezentējot savu valsti”, saka projekta dalībiece, 11. klases skolniece Santa. Santas klasesbiedrene Laura uzsver : „Es iepazīnos ar ļoti daudziem cilvēkiem, sapratu, ka manas valodas zināšanas neformālā vidē ļauj man runāt par ļoti daudzām tēmām ar tikko iepazītiem cilvēkiem, prasme komunicēt, uzklaut, publiski uzstāties ir nenovērtējams ieguldījums pašizglītībā. Un dalība starptautiskos projektos nostiprina pārliecību par sevi.”

Attēlā Jaunpils vidusskolas delegācija nacionālo ēdienu prezentēšanas pasākumā

2010.gadā no 5. līdz 13. decembrim Jaunpils vidusskolas delegācija (3 skolēni un 3 skolotāji) devās uz Austriju, kur starptautiskā projekta «Comenius» ietvaros kopā ar kolēģiem no citām sadarbības skolām tika diskutēts par drošību un labajām manierēm internetā.

Projekta ietvaros ne mazāk svarīga ir citas kultūras iepazīšana un citas izglītības sistēmas izpēte. Projekta dalībniekiem tika dota iespēja apmeklēt Ziemassvētku koncertu baznīcā, iepirkties Ziemassvētku tirdziņā reģiona galvaspilsētā Klāgenfurtē, apmeklēt dažādus muzejus, iepazīties ar vietējām ražotnēm – piena pārstrādes uzņēmumu, Austrijā slavenu alus darītavu, tradicionālo tautas tērpu darbnīcu un veikalu. Tāpat arī apmeklēt tropisko dzīvnieku un zivju māju - Vivariumu, interesanta un neaizmirstama bija ekskursija dzelzceļa muzejā. Patīkams pārsteigums bija, ka, apmeklējot Austriju, iepazīnām visu pasauli, jo Veitensfeldas skolā bija ieradušies arī kāda cita projekta dalībnieki - jaunieši no Kongo, Indonēzijas, Indijas un citām valstīm, kuru uzdevums bija eiropiešiem demonstrēt savas kultūras krāšņumu.

Skolnieces projektā nokļuva, pēc viņu domām, pateicoties savām zināšanām un prasmēm strādāt ar datoriem, atraktivitātei un komunikācijas prasmēm, kā arī svešvalodu zināšanām un uzņēmībai. Tā kā šoreiz projekta tēma bija drošs internets, pirms došanās uz Austriju meitenes meklēja nepieciešamos materiālus internetā un sagatavoja tematikai atbilstošu prezentāciju. Skolnieces uzskata, ka visās valstīs, tai skaitā Ungārijā, Polijā, Lietuvā, Vācijā un Austrijā, kas šī projekta ietvaros savstarpēji draudzējas un sazinās, problēmas ir ļoti līdzīgas. Proti, sarunājoties ar kādu internetā, gan pašiem jauniešiem, gan viņu vecākiem vienmēr jāpatur prātā, ka sarunu biedrs varētu arī nebūt tas, par ko uzdodas. Tomēr citās valstīs, uzsver Laura Arele, tikai tagad par

aktualitāti kļūst rupjības un neiecietība internetā. Tādēļ visplašākās diskusijas bija tieši par to - kādai vajadzētu būt virtuālās saziņas etiķetei.

Attēla projektā iesaistītie jaunieši tolerances pasākumā

Šobrīd gatavojamies projekta pēdējai aktivitātei - veselīgs dzīvesveids mūža garumā un veselības piramīdas izveidošana . No 4. maija līdz 9.maijam dosimies uz.Vāciju, Kirnes reālskolā .